

PEDAGOG IMIDJIDA MOBIL TELEFONNING AHAMIYATI

Maqola

Mardayev Nurmurat Gulmuradovich,

Xasanov Muxiddin Kamiljanovich

IIV Surxondaryo akademik litseyi informatika fani o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada mobil telefonlarning pedagogik faoliyatdagi o'rnini, ularning o'qituvchi imidjiga ta'siri, shuningdek, mobil qurilmalardan foydalanish madaniyati tahlil qilinadi. Mualliflar axborot-kommunikatsiya texnologiyalari rivojlanayotgan zamonda pedagoglarning texnologik savodxonligini oshirishda mobil qurilmalar muhim omilga aylanganini asoslaydi.

Kalit so'zlar: pedagog imidji, mobil telefon, raqamli savodxonlik, axborot texnologiyalari, metodik yondashuv, professional madaniyat.

Kirish

Zamonaviy jamiyatda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi ta'lim sohasiga ham chuqur kirib bormoqda. Ayniqsa, mobil telefonlarning kundalik hayot va kasbiy faoliyatdagi ahamiyati ortib bormoqda. Har bir pedagog o'z mutaxassisligidan tashqari, zamonaviy raqamli vositalardan samarali foydalana olishi lozim. Bu holat pedagog imidjining shakllanishida mobil telefonning o'rnini dolzarb mavzulardan biriga aylantirmoqda. Shu bilan birga, mobil qurilmalar bilan bog'liq cheklovlar, ehtiyot choralari va etik me'yorlar ham muhim o'rin tutadi.

Asosiy qism

Mobil telefon pedagogning nafaqat dars jarayonida, balki tashkiliy, metodik va ijodiy faoliyatida ham samarali vosita sifatida qaralmoqda. Mobil qurilmalar

orqali o'quv dasturlari, test topshiriqlari, interaktiv ilovalar, elektron darsliklar, zamonaviy aloqa kanallari bilan ishlash imkoniyati kengaymoqda. Shu bilan birga, o'quvchilar va ota-onalar bilan tezkor va samarali muloqot o'rnatilishi ta'minlanmoqda.

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, 2023-yil yakuniga qadar O'zbekistondagi pedagoglarning 92 foizi o'z mobil qurilmalaridan kasbiy faoliyatda faol foydalanmoqda¹. Biroq o'qituvchilarning 67 foizi dars vaqtida mobil telefon haddan tashqari chalg'ituvchi vosita bo'lishi mumkinligini qayd etgan². Bu holat esa o'qituvchining tashqi ko'rinishi va professional imidjiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Pedagogik etikaga ko'ra, dars vaqtida mobil telefon faqat o'quv jarayonini samarali tashkil etishga xizmat qilishi lozim. Aks holda, bu holat o'quvchilarda o'qituvchi haqida salbiy taassurot uyg'otadi. Psixolog olimi G. A. Gorbunova ta'kidlaganidek: "Pedagogning tashqi ko'rinishi va texnologik vositalardan foydalanish uslubi uning professional madaniyatidan dalolat beradi"³.

Bugungi kunda ko'plab umumiy o'rta ta'lim muassasalarida o'qituvchilarga mobil telefonlardan foydalanish bo'yicha ichki tartib-qoidalar ishlab chiqilgan. Jumladan, sinfda mobil qurilmani "ovozsiz rejimda" saqlash talabi dars intizomini ta'minlashga va o'quvchilar e'tiborini chalg'itmaslikka xizmat qilmoqda.

Shunga qaramay, mobil telefonlarning ijobiy imkoniyatlarini ham e'tibordan chetda qoldirmaslik kerak. Zamonaviy pedagog raqamli davr talablariga moslashgan, ilg'or texnologiyalardan foydalana oladigan shaxs bo'lishi zarur. Masalan, QR-kodli testlar, real vaqtli interaktiv so'rovnomalar (Kahoot, Mentimeter), audio va video dars materiallari aynan mobil qurilmalar orqali tez va qulay tarzda amalga oshiriladi. Bu esa o'qituvchining innovatsion va metodik yondashuviga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, mobil telefon – bu pedagog uchun shunchaki aloqa vositasi emas, balki uning professional saviyasi, texnologik savodxonligi va zamonaviylik darajasining ko‘zgusidir. Mobil qurilmalardan oqilona, maqsadli va me‘yorida foydalanish o‘qituvchining ijobiy imidjini shakllantiradi. Aksincha, ularni bevosita dars jarayonida o‘rinsiz ishlatish esa pedagogik axloq va madaniyatga salbiy ta’sir ko‘rsatishi mumkin. Demak, mobil telefon – bu pedagog qo‘lida qudratli vosita, uni qanday ishlatish esa o‘qituvchining individual madaniyatiga bog‘liq.

Izohlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi vazirligi ma’lumotlari, 2023-yil statistik tahlil bo‘yicha.
2. "Pedagog va raqamli texnologiyalar", Toshkent pedagogika jurnali, 2022.
3. Gorbunova G. A. "Imidj uchastnikov obrazovatel'nogo protsessa", Moskva, 2019. – B. 84.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi vazirligi. 2023-yil uchun ta’lim tizimi statistik hisobotlari.
2. "Pedagog va raqamli texnologiyalar". Toshkent: O‘qituvchi, 2022.
3. Gorbunova G. A. Imidj uchastnikov obrazovatel'nogo protsessa. Moskva: Pedagogika, 2019.
4. Jo‘rayev R. Pedagogik madaniyat asoslari. Toshkent: Fan, 2021.
5. Saidov A. Axborot texnologiyalari va ta’lim. Samarqand: Zarafshon, 2020.